

2018-11-26

Bogotá D.C.

Landöversikt Colombia

Basfakta (Siffror från år 2017 om inget annat anges)

Folkmängd: 45,5 miljoner (november 2018)

Statsskick: Republik

Huvudstad: Bogotá

Yta: 1 141 748 km²

Valuta: Colombiansk peso (COP)

Språk: Spanska

President: Iván Duque Márquez

Utrikesminister: Carlos Holmes Trujillo García

BNP/capita (PPP): 14 552 \$

BNP-tillväxt: 2,0 %

Andel av befolkningen som lever i fattigdom: 26,9 %

Andel av befolkningen som lever i extrem fattigdom: 7,4 %

Gini-koefficient: 0,51

Inflation: 4,09 %

Arbetslöshet: 9,7 % (juli 2018)

Utlandsskuld: 39,7 % av nominell BNP

Statsskuld: 48,5 % av BNP

Viktigaste exportmarknaderna: USA, Panama, Kina, Nederländerna

Viktigaste importmarknaderna: USA, Kina, Mexiko, Brasilien

Främsta exportprodukterna (uttryckt i andel av export): Kol och olja (54 %), kaffe, te och kryddor (6,9 %), pärlor, ädelstenar, metaller, mynt (5,2 %).

Främsta importprodukterna (uttryckt i andel av import): Maskiner (12 %), elektronisk utrustning (11 %), kol och olja (8,1 %).

Sveriges export (miljoner SEK): 954

Sveriges import (miljoner SEK): 502

Kort historisk bakgrund

Landområdet som idag utgör Colombia låg ursprungligen mitt emellan Aztek- och Mayafolken i Mexiko och Centralamerika samt Andernas Inkafolk. När spanjorerna anlände 1499 var den mest framträdande kulturen *muisca*, som levde på högslätten runt dagens Bogota. Den spanska kolonin fick namnet Nya Granada och var till en början en del av vicekungadömet Peru, men

upphöjdes 1739 till ett eget vicekungadöme och inkluderade förutom Colombia även nuvarande Venezuela, Ecuador och Panama.

År 1810 förklarade sig landet självständigt, men det var först när Simón Bolívars trupper segrade över spanjorerna 1819 som landets självständighet erkändes. Gran Colombia bildades och omfattade från början Colombia, Panama, Venezuela och Ecuador. Elva år senare bröt sig Venezuela och Ecuador loss, och år 1886 fick landet sitt nuvarande namn, republiken Colombia. Panama separerade från Colombia 1903.

Colombias historia under 1900-talet präglades av motsättningar mellan det liberala partiet och det konservativa partiet. Motsättningarna ledde till ett inbördeskrig i slutet av 40-talet, *La Violencia*, och våldsamheterna slutade med att liberaler och konservativa ingick en överenskommelse om att från och med 1958 dela på platserna i kongressen, medan presidentposten skulle alternera mellan partierna. Överenskommelsen pågick formellt till och med valet 1974, men fortsatte i praktiken fram till 1986. Efter fredsöverenskommelser med M19 och delar av ELN antogs en ny grundlag 1991 vilken öppnade för att flera partier skulle kunna ta sig in i kongressen som består av två kammare: Senaten (108 senatorer) och Representanthuset (171 ledamöter).

Politisk översikt

2018 valdes högeralliansens kandidat, Ivan Duque, till landets president. Han tillträdde posten den 7 augusti 2018. Duque vann presidentvalet med 54 procent av rösterna, mot vänsterkandidaten Gustavo Petro 42 procent. Duques politiska dagordning är centrerad kring ekonomisk tillväxt och en uttryckt vilja att ena det polariserade landet. Efter tillträdet har hans tidigare hårda framtoning gentemot FARC tonats ner, medan höga krav fortsatt ställs för återupptagande av fredsförhandlingar med den andra stora gerillan ELN. Ett av regeringens främst prioriterade områden är den orangea ekonomin (*economía naranja*) vilket innebär satsningar på kreativa industrier och kunskap.

Fredsavtalet med FARC var ett av den tidigare regeringen Santos viktigaste initiativ, för vilket ex-presidenten 2016 tilldelades Nobels fredspris. Sverige har aktivt stöttat fredsprocessen och har en roll i tre av avtalets områden: jämställdhet, offrens rättigheter samt försvunna.

Korruption är ett utbrett problem i Colombia och återfinns på alla politiska nivåer – lokalt, regionalt och nationellt. I augusti 2018 genomfördes en folkomröstning där 7 initiativ för att minska korruptionen i landet listades. På grund av för lågt röstdeltagande ogiltigförklarades omröstningen. Av de inkomna rösterna var dock 95 % för en implementering av antikorrupsionsinitiativen. Förslagen diskuteras nu i kongressen, och vissa framsteg förväntas på området.

Colombia har påverkats av den växande politiska, ekonomiska och sociala krisen i grannlandet Venezuela, framförallt genom stora emigrantströmmar. Sedan 2014 uppges över 2 miljoner venezuelaner korsat gränsen till Colombia, varav hälften stannat kvar i landet och andra tagit sig vidare till andra länder, främst inom Sydamerika.

Mänskliga rättigheter och den humanitära situationen

Colombia har ratificerat samtliga centrala FN-konventioner för mänskliga rättigheter och internationell humanitär rätt. Det formella juridiska skyddet för de mänskliga rättigheterna är väl utbyggt i landet, men straffriheten för många typer av brott är mycket utbredd. Den mer än 50 år långa interna väpnade konflikten har haft och fortsätter ha förödande konsekvenser för efterlevnaden av de mänskliga rättigheterna, med förekomst av bland annat massakrer, tvångsrekrytering av minderåriga, hot, kidnappningar, tvångsflyttningar, påtvingade försvinnanden samt konfliktrelaterat sexuellt våld.

Förra regeringen Santos genomförde en rad viktiga initiativ med bäring på situationen för de mänskliga rättigheterna, däribland genomförandet av lagen för konfliktens offer och återbördande av illegalt förvärvat markegendom. Trots viktiga framsteg under de senaste åren återstår alltjämt stora utmaningar. I maktvakuumet som uppstått i vissa områden efter fredsavtalet med FARC har konflikter mellan andra väpnade grupper flammats upp, något som i hög grad påverkar civilbefolkningen. En annan utmaning är den kritiska humanitära situationen för många av de venezuelaner som befinner sig i landet.

Den 23 augusti presenterades en pakt mellan statliga institutioner och civilsamhällsorganisationer för att skydda sociala ledare och människorättsförsvarare efter ökat antal mord och attacker på dessa.

FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter har ett kontor i Colombia sedan 1996. Sverige är sedan öppnandet en av de största givarna till FN:s MR-kontor i landet.

2013 antogs en nationell jämställdhetspolitik samt en plan för att garantera kvinnor frihet från våld. Även fredsavtalet med FARC-gerillan har ett särskilt jämställdhetsfokus, och Sverige deltar aktivt för att stödja kvinnors roll i genomförandet av avtalet.

Utrikespolitik

Colombias regionala huvudfokus är relationen med USA och den s.k. Stillahavsalliansen (*Alianza del Pacífico*), ett frihandelsinitiativ som även omfattar länderna Chile, Peru och Mexiko. Colombia deltar även aktivt i Organisation of American States (OAS), Comunidad de Estados de América Latina y el Caribe (CELAC) och Comunidad Andina (CAN). Landet har ansökt om medlemskap i Asia-Pacific Economic Cooperation (APEC), vars syfte är att främja handeln mellan i första hand Asien, Oceanien och Latinamerika. President Duque har aviserat utträde ur Unión de Naciones Suramericanas (UNASUR), vilket illustrerar den ansträngda relationen med grannlandet Venezuela och vacklande regional sammanhållning.

I maj 2018 ingick Colombia och The North Atlantic Treaty Organization (NATO) ett partnerskap med syfte att stärka dialog och samarbete rörande gemensamma säkerhetsfrågor. Samma månad antogs Colombia som 37:e medlemsland till Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD).

USA är Colombias viktigaste handelspartner och en viktig allierad i kampen mot narkotikahandel och terrorism, bl.a. genom finansiellt stöd för drogbekämpning. Colombia har även ett nära samarbete med EU och dess medlemsstater.

På den multilaterala arenan söker Colombia spela en allt större roll. Colombia hade en proaktiv ansats i klimatförhandlingarna inför klimattoppmötet i Paris i december 2015, och var drivande i utformandet av de nya globala målen för hållbar utveckling, den s.k. Agenda 2030. Vidare aspirerar landet på att ta ett större internationellt ansvar genom exempelvis internationella militära insatser och fredsmissioner.

Ekonomi och handelspolitik

Sedan början av 2000-talet har Colombia upplevt en stadig ekonomisk tillväxt. De främsta bakomliggande faktorerna har varit en expansion av råvaruexporten samt det förbättrade säkerhetsläget i landet. Under senare år har tillväxten planat ut och slutade på 2,0 procent 2017. Inbromsningen beror framförallt på de sjunkande världsmarknadspriserna på olja samt minskad efterfråga på råvaror. Under 2018 har dock denna utveckling vänt, och efterfrågan och världsmarknadspriserna på olja har återigen stigit.

Huvudnäringar i Colombia är olja och kol. Oljeproduktionen uppgick i augusti 2018 till omkring 866 500 fat per dag, en ökning med 0,9 % från samma period föregående år. De senaste åren har affärsklimatet genomgått en positiv utveckling, och det allt mer frihandelsorienterade landet karaktäriseras idag av en växande marknad med god potential för utländska investeringar.

Arbetslösheten uppgick till 9,7 procent i juli 2018. Inkomstskillnaderna är stora mellan personer med formell anställning och de som arbetar utan att ha ett formellt anställningsförhållande. 26,9 % av befolkningen lever i monetär fattigdom och 7,4 % i extrem monetär fattigdom enligt siffror från 2017. Landets gini-koefficient är 0,51 vilket gör Colombia till Latinamerikas näst mest ojämlika land, och placerar landet högt upp på listan över världens mest ojämlika länder.

Bilaterala förbindelser med Sverige

2015 firade Sverige och Colombia 140 år av diplomatiska relationer. Sverige strävar efter att vara en ”Samarbetspartner för fred och hållbar utveckling” i landet. Det svenska bilaterala utvecklingssamarbetet med Colombia styrs av en samarbetsstrategi utformad av Sveriges regering för åren 2016–2020. Sveriges fokus inom utvecklingssamarbetet är att främja en hållbar fred, stärka demokratin, rättsstaten och respekten för de mänskliga rättigheterna. Colombia är också ett fokusland för Svenska Institutets verksamhet för att stärka Sverige bilden i utlandet.

Sveriges export till Colombia uppgick 2017 till 954 MSEK. Den största delen av exporten består av kemiska produkter samt produkter för fordon och telekommunikation. Sveriges import från Colombia uppgick under samma period till 502 MSEK. De främsta importprodukterna är olja, kol och kaffe.

Idag finns ett drygt trettioital svenska dotterbolag i Colombia. Därtill finns flera svenska varumärken representerade genom lokala distributörer. Under våren 2018 meddelade IKEA att de kommer att öppna varuhus i Colombia, i

samarbete med den chilenska kedjan Falabella. En stadig ekonomisk tillväxt, en allt större och köpstark medelklass samt omfattande offentliga satsningar på bland annat infrastrukturprojekt och stads- och landsbygdsutveckling har skapat goda möjligheter för svenska företag och konsulter att etablera sig på den colombianska marknaden. Business Sweden har ett kontor i Bogota sedan 2010.